

Sygn. akt I AGa 205/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wojciech Żukowski (spr.)
Sędziowie:	SSA Robert Jurga SSA Paweł Czepiel
Protokolant:	Marta Sekuła

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2023 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **S.A. w W.**

przeciwko **B. W. i T. W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 8 kwietnia 2021 r. sygn. akt IX GC 1104/19

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu treść:

„ I. uchyla w stosunku do pozwanych B. W. i T. W. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w W. w dniu 25 września 2017 r. sygn. akt (...) i w stosunku do B. W. i T. W. powództwo oddala,

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej B. W. kwotę 15973 zł 50 gr (piętnaście tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego T. W. kwotę 5156 zł 50 gr (pięć tysięcy sto pięćdziesiąt sześć złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.”,

zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanych kwotę 21867 zł (dwadzieścia jeden tysięcy osiemset sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Pozwem z datą 31 lipca 2017 r. (...) spółka akcyjna w W. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla, by pozwani P.H.U. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w N., P.H.U. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., T. W. oraz B. W. zapłacili solidarnie kwotę 275.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 26 lipca 2017 r. do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie od pozwanych solidarnie kosztów procesu. Uzasadniając swoje żądanie, strona powodowa podała, że zawarła z P.H.U. (...) spółką jawną w dniu 9 września 2014 r. umowę zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr (...). Zgodnie z aneksem nr (...) w prawa i obowiązki zleceniodawcy wstąpiła pozwana P.H.U. (...) spółka z o.o. sp.k. Na mocy ww. umowy zlecenia powódka zobowiązała się wobec zleceniodawcy do udzielania gwarancji ubezpieczeniowych zabezpieczających roszczenia wskazanych przez zleceniodawcę beneficjentów. Na zabezpieczenie umowy ww. pozwana wystawiła weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, który został poręczony przez P.H.U. (...) spółkę z o.o., T. W. oraz B. W.. W dniu 14 grudnia 2015 r. powódka wystawiła gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania umowy w okresie realizacji i w okresie gwarancji i rękojmi nr(...) na rzecz (...) S.A. w W. na zabezpieczenie roszczeń beneficjenta w związku z realizacją umowy zawartej w dniu 30 czerwca 2015 r. pomiędzy beneficjentem i zleceniodawcą. Gwarancja była ważna od dnia 14 grudnia 2015 r. do 29 maja 2017 r. w zakresie należytego wykonania kontraktu z 30 czerwca 2015 r. do wysokości sumy gwarancyjnej 275.000,00 zł oraz od dnia 30 maja 2017 r. do 29 czerwca 2022 r. w zakresie wykonania zobowiązań lub należytego wykonania zobowiązań w okresie rękojmi i gwarancji wynikających z kontraktu z 30 czerwca 2015 r. do wysokości sumy gwarancyjnej 137.500,00 zł. Pismem z 8 grudnia 2016 r. beneficjent wezwał powódkę do zapłaty kwoty 275.000,00 zł tytułem realizacji gwarancji ubezpieczeniowej w związku z niewykonaniem umowy przez zleceniodawcę. W związku ze spełnieniem warunków formalnych gwarancji powódka w dniu 11 stycznia 2017 r. wypłaciła na rzecz beneficjenta kwotę 275.000,00 zł. Zgodnie z § 5 umowy zlecenia zleceniodawca winien zwrócić powódce kwotę wypłaconą tytułem gwarancji w terminie 7 dni od doręczenia mu wezwania do zapłaty. Pismem z 5 kwietnia 2017 r. powódka wezwała zleceniodawcę do zapłaty 275.000,00 zł. Następnie powódka wypełniła weksel na kwotę 275.000,00 zł i pismami z 4 lipca 2017 r. wezwała zleceniodawcę oraz poręczycieli wekslowych do wykupu weksla do dnia 25 lipca 2017 r.

W dniu 25 września 2017 r. Sąd Okręgowy w W., XX Wydział Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla (sygn. (...)), orzekając zgodnie z żądaniem pozwu, w tym m.in. nakazując pozwanym, by zapłacili solidarnie powódce kwotę 3.438,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Pozwani T. W. i B. W. wnieśli zarzuty z datą 30 października 2017 r. od nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz w całości i wnosząc o jego uchylenie i oddalenie powództwa, o wstrzymanie wykonania nakazu na zasadzie art. 493 § 2 k.p.c., o przekazanie sprawy Sądowi właściwemu zgodnie z właściwością umowną, a także o zasądzenie od powoda kosztów postępowania na rzecz pozwanych T. W. i B. W.. Uzasadniając zarzuty wskazali, że weksel stanowiący podstawę roszczeń powódki został wypełniony niezgodnie z deklaracją. Miał bowiem stanowić zabezpieczenie roszczeń wynikających z umowy z dnia 9 września 2014 r., podczas gdy powódka dochodzi zapłaty roszczeń z tytułu wykonania umowy nr (...), na podstawie której wystawiona została gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania umowy w okresie realizacji i w okresie gwarancji i rękojmi nr(...). Do umowy nr (...) nie wystawiono weksli i nie podpisywano deklaracji wekslowej. Umowa z dnia 9 września 2014 r. wskazywała (§ 8 ust. 6), że zawarta jest na czas nieokreślony z zastrzeżeniem, że w przypadku nieprzedłużenia maksymalnego limitu zaangażowania umowa ta rozwiązuje się z dniem wygaśnięcia wszelkich zobowiązań stron wynikających z umowy. Zgodnie z § 3 umowy strony ustaliły limit maksymalnego zaangażowania na kwotę 200.000,00 zł z jednoczesnym wskazaniem, że limit ten obowiązuje do 2 września 2015 r. Zabezpieczeniem zobowiązania umownego były tu trzy weksle in blanco poręczone przez współników wraz z deklaracją wekslową. W dniu 23 lipca 2015 r. powódka oraz P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. zawarły aneks nr (...) do umowy, który związany był z przekształceniem pozwanej. W związku z powyższym anulowane zostały dotychczasowe zabezpieczenia wykonana umowy przez zleceniodawcę. Powódka zwróciła również pozwanym 3 weksle in blanco. Umowa z dnia 9 września 2014 r. zmieniona aneksem nr (...) została rozwiązana w dniu 2 września 2015 r., bowiem w dniu 2 września 2015 r. wygasł okres, na jaki udzielono maksymalnego limitu zaangażowania, a zgodnie z § 8 umowy w sytuacji nieprzedłużenia maksymalnego limitu zaangażowania oraz braku innych zobowiązań wynikającym z umowy ulega ona rozwiązaniu. Wobec powyższego, jak twierdzą pozwani, aneks nr (...) z 14 grudnia 2015 r. w istocie stanowi nową umowę (nr (...)). Na skutek rozwiązania umowy z 9 września 2014 r. powódka winna

była zwrócić wszelkie dokumenty stanowiące zabezpieczenie tej umowy, czego nie uczyniła. Umowa nr (...) zawiera elementy przesądające o jej samodzielny charakterze – została zawarta jedynie w celu wystawienia gwarancji ubezpieczeniowej dla (...) S.A. O zawarciu nowej umowy świadczyć ma także brak możliwości wydłużenia okresu maksymalnego przez powódkę, na jaki gwarancja mogła być wystawiona do 86 miesięcy i 15 dni. Jedynym możliwym rozwiązaniem było zawarcie nowej umowy i wystawienie gwarancji w dniu 14 grudnia 2015 r. (w trakcie wykonywania umowy), na co zgodziła się również (...) S.A. Nadto umowa nr (...) wprowadzała nowy limit do kwoty 320.000,00 zł i wynegocjowaną niższą składkę 2,552% oraz nowe zabezpieczenia wykonania umowy (w umowie nr (...) wskazano nowy adres zameldowania i dowód osobisty B. W., poręczycielki wekslowej). Powódka nie przedstawiła ani weksła, ani deklaracji wekslowej stanowiącej zabezpieczenie umowy nr (...). Zarazem gwarancja, w ramach której powódka wypłaciła środki na rzecz (...) S.A. została wystawiona 14 grudnia 2015 r., a więc pozostaje w ścisłym związku z umową nr (...). Niezależnie od powyższego, pozwani stwierdzili, że powódka wywodzi istnienie roszczenia z faktu uiszczenia przez nią należności na rzecz (...) S.A., podczas gdy potwierdzenie wypłaty należności na rzecz (...) S.A. przedłożone przez powódkę datowane jest na termin późniejszy niż wynikający z gwarancji ubezpieczeniowej. Wypłata powinna nastąpić najpóźniej 29 grudnia 2016 r., zaś potwierdzenie zapłaty wskazuje na dzień 11 stycznia 2017 r. Ponadto tytuł przelewu z 11 stycznia 2017 r. wskazuje na świadczenie odszkodowawcze, zaś wypłata gwarancji ubezpieczeniowej nie jest świadczeniem odszkodowawczym. Tym samym powódka nie wykazała, że wypłaciła beneficjentowi gwarancji świadczenie z tego tytułu. Pozwani stwierdzili, że w § 8 ust. 7 umowy z 15 grudnia 2015 r. strony zmodyfikowały umownie właściwość sądu, ustalając, że wszelkie spory wynikające z umowy będzie rozpatrywał sąd właściwy dla (...) S.A. Oddział (...) w K.. Wobec tego pozwani podnieśli zarzut niewłaściwości sądu i wnieśli o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie.

Pozwani wnieśli o wezwanie (...) S.A. do udziału w sprawie na zasadzie art. 84 § 1 k.p.c. Istnieją uzasadnione wątpliwości, czy (...) S.A. będzie mogła kontynuować budowę (...) Enklawa nr (...) zgodnie z zawartą umową o roboty budowlane, a przede wszystkim czy posiada środki na uiszczenie wynagrodzenia. Pozwana P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. złożyła spółce (...) wezwanie do udzielenia gwarancji zapłaty pozostałej do uregulowania należności na podstawie art. 649[3] k.c., zaś spółka (...) nie udzieliła odpowiedzi. Wobec tego P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. odstąpiła od umowy z dniem 28 listopada 2016 r. na podstawie art. 649[4] § 1 w zw. z art. 649[5] § 1 k.c. Jednocześnie pozwana wezwała B. do zwrotu gwarancji (...). Złożenie oświadczenia o odstąpieniu traktować należy jako odstąpienie z winy inwestora Tym samym P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. oraz poręczyciele nie powinni być obciążeni odpowiedzialnością za niewykonanie umowy, skoro spółka odstąpiła od umowy z winy (...) S.A. (...) S.A. oświadczeniem z dnia 8 grudnia 2016 r. wezwała powódkę do wypłaty świadczenia z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej, powołując się na niewykonanie umowy przez pozwaną P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. Pismem z 29 grudnia 2016 r. P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. wskazała powódcę, że żądania (...) S.A. co do wypłaty gwarancji ubezpieczeniowej są bezzasadne i bezprawne. Pomimo to, powódka rzekomo wypłaciła świadczenie z gwarancji ubezpieczeniowej.

Z ostrożności procesowej pozwani wnieśli o odstąpienie od obciążania ich kosztami postępowania w przypadku negatywnego dla nich rozstrzygnięcia.

Pismem z datą 30 marca 2018 r. powódka wniosła o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy i zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kosztów sądowych. Powódka stwierdziła, że zgodnie z § 8 ust. 6 umowa mogła ulec rozwiązaniu jedynie z dniem wygaśnięcia wszelkich zobowiązań stron wynikających z umowy, w tym również tych zobowiązań gwarancyjnych powódki, które wynikały z gwarancji wystawionych na zlecenie pozwanych. Aneks nr (...) był zaś jedynie przedłużeniem i modyfikacją wcześniejszych zobowiązań, nie zaś odrębną umową. Zobowiązaniem strony wynikającym z umowy są również udzielone gwarancje wystawione na podstawie umowy nr (...). Zakończenie limitu nie prowadzi do rozwiązania umowy. Powódka stwierdziła, że ewentualne spóźnienie w realizacji zobowiązania przez pozwaną na rzecz (...) S.A. może rodzić skutki jedynie pomiędzy powódką a beneficjentem gwarancji, zaś jedyną konsekwencją może być konieczność zapłaty odsetek za opóźnienie na rzecz beneficjenta. Tytuł przelewu również nie ma znaczenia, zwłaszcza, że w tytule podano numer sprawy, pod którym prowadzone jest postępowanie w systemie elektronicznym powódki. Powódka wskazała, że właściwość Sądu wynika z art. 371 § 1 k.p.c. jako sądu miejsca płatności weksła. Postępowanie toczy się nie na podstawie samej umowy zlecenia, ale na podstawie

weksła. Powódka nadmieniła również, że wniosek o wezwanie do udziału w sprawie spółki (...) jest bezpodstawny, a zarzuty czynione powódce na podstawie umowy podstawowej pomiędzy pozwanymi i spółką (...) są bezzasadne. Gwarancja opatrzona klauzulami „nieodwołalnie i bezwarunkowo” kreuje abstrakcyjne zobowiązanie powódki wobec beneficjenta, niezależnie od stosunków wewnętrznych łączących powódkę ze zleceniodawcą oraz zleceniodawcę z beneficjentem. Powódka nie może przedstawiać beneficjentowi zarzutów ze stosunku podstawowego. Samoistny charakter gwarancji wyklucza zarzut, że umowa główna (stosunek podstawowy) nie doszła do skutku lub została unieważniona.

Postanowieniem z dnia 11 września 2018 r. Sąd Okręgowy w W., XX Wydział Gospodarczy stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie.

Wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Krakowie utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w W. XX Wydział Gospodarczy w dniu 25 września 2017 roku sygnatura akt (...).

Sąd I instancji ustalił, że w dniu 9 września 2014 r. (...) S.A. w W. oraz P.H.U. (...) – spółka jawna w N. (jako zleceniodawca) zawarła umowę zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr (...). Przedmiotem umowy było określenie zasad udzielania przez (...) S.A. na zlecenie zleceniodawcy gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych w ramach ustalonego odnawialnego maksymalnego limitu zaangażowania w okresie jego obowiązywania. (...) S.A. zobowiązała się wobec zleceniodawcy, w ramach ustalonego odnawialnego maksymalnego limitu zaangażowania w okresie jego obowiązywania do udzielania na każdorazowy wniosek (zlecenie) zleceniodawcy, zgodnie z postanowieniami umowy, gwarancji zabezpieczających roszczenia wskazanych podmiotów – beneficjentów z tytułu naruszenia zobowiązań wynikających z przystąpienia przez zleceniodawcę do przetargu lub zawartych przez zleceniodawcę umów (§ 2 ust. 1 umowy). (...) S.A. miała udzielać m.in. gwarancji należytego wykonania kontraktu, właściwego usunięcia wad lub usterek, a także gwarancji należytego wykonania umowy i usunięcia wad (§ 2 ust. 2). Zleceniodawca oświadczył, że znane są mu skutki prawne wystawienia na jego wniosek gwarancji bezwarunkowej (§ 2 ust. 6). Maksymalny limit zaangażowania (...) S.A. z tytułu gwarancji udzielonych w ramach umowy na zlecenie zleceniodawcy w okresie jego obowiązywania wynosił 200.000,00 zł i miał charakter odnawialny, tj. wygaśnięcie gwarancji wystawionej na podstawie umowy miało powodować odnowienie limitu o sumę gwarancyjną tej gwarancji. Przedmiotowy limit zaangażowania obowiązywał od 3 września 2014 r. do 2 września 2015 r. i mógł być przedłużany na kolejne okresy uzgodnione przez strony (§ 3 ust. 1-2 i 4). W przypadku spełnienia przez (...) S.A. żądania zapłaty otrzymanego od beneficjenta w związku z realizacją gwarancji wystawionej w ramach umowy zleceniodawca zobowiązał się zwrócić (...) S.A. kwotę wypłaconą beneficjentowi z tytułu gwarancji – w terminie 7 dni od doręczenia zleceniodawcy wezwania do zapłaty w tej kwoty. Zabezpieczeniem spłaty roszczeń (...) wobec zleceniodawcy wynikających z umowy stanowią trzy weksle własne in blanco z wystawienia zleceniodawcy poręczone przez współników wraz z deklaracją wekslową (§ 5 ust. 1-2 i 4). Umowa została zawarta na czas nieokreślony. W przypadku nieprzedłużenia maksymalnego limitu zaangażowania określonego w § 3 umowy, umowa miała rozwiązać się z dniem wygaśnięcia wszelkich zobowiązań stron wynikających z umowy (§ 8 ust. 6).

W dniu 30 czerwca 2015 r. (...) S.A. w W., jako zamawiający, oraz P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N., jako wykonawca, zawarły umowę nr (...) o wykonanie robót budowlano-montażowych.

Aneksem nr (...) z 23 lipca 2015 r. w prawa i obowiązki P.H.U. (...) – spółki jawnej wynikające z umowy z 9 września 2014 r. wstąpiła P.H.U. (...) spółka z o.o. sp.k. Wówczas pozwanym oddano wystawione weksle i wystawione zostały nowe weksle wobec przekształcenia podmiotowego spółki.

Aneksem nr (...) z dnia 14 grudnia 2015 r. zmieniono brzmienie umowy zlecenia z dnia 9 września 2014 r., m.in. ustalając maksymalny limit zaangażowania na kwotę 320.000,00 zł jako obowiązujący w okresie od 14 grudnia 2015 r. do 13 grudnia 2016 r. (§ 3 ust. 2 i 4).

W dniu 9 września 2014 r. P.H.U. (...), T. W. – spółka jawna złożyła dwa wnioski na podstawie umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr (...). Spółka wniosła o udzielenie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych względem beneficjenta – (...) S.A. w W..

(...) S.A. jako gwarant wystawił dwie gwarancje ubezpieczeniową należytego wykonania umowy i usunięcia wad – nr (...) oraz nr (...) – na rzecz beneficjenta – (...) S.A. Gwarancje obowiązywały w okresie od 16 września 2014 r. do 30 listopada 2017 r.

W dniu 23 lipca 2015 r. w K. P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N. wystawiła weksel in blanco na zlecenie (...) S.A. w W.. Weksel został poręczony przez T. W., B. W. oraz P.H.U. (...) sp. z o.o. w K..

Zgodnie z deklaracją wekslową z dnia 23 lipca 2015 r. do dyspozycji (...) S.A. P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N. złożyła trzy wystawione przez siebie weksle in blanco na zabezpieczenie spłaty zobowiązań z tytułu umowy zlecenia o okresowe udzielenie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr (...) z dnia 9 września 2014 r. wraz z późniejszymi zmianami, na podstawie której (...) S.A. udzieliło gwarancji ubezpieczeniowych, a w przypadku ich realizacji przez beneficjenta, (...) S.A. miało przysługiwać roszczenie regresowe względem wystawcy weksli. W razie nieuregulowania w terminie wymagalnych wierzytelności z tytułu umowy zlecenia przez wystawcę weksla, (...) S.A. miała prawo uzupełnić złożone weksle brakującymi elementami, wpisując sumę odpowiadającą zadłużeniu wystawy łącznie z odsetkami i innymi kosztami, zawiadamiając wystawcę listem poleconym wysłanym przynajmniej na 14 dni przed terminem płatności.

T. W., B. W. oraz P.H.U. (...) sp. z o.o., jako poręczyciele wekslowi, złożyli oświadczenia do deklaracji wekslowej, poręczając solidarnie za zobowiązania P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. wynikający z umowy zlecenia o okresowe udzielenie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych z 9 września 2014 r. wraz z późniejszymi zmianami i udzielonych na podstawie tej umowy gwarancji ubezpieczeniowych. W razie wypełnienia weksli przez (...) S.A. poręczyciele powinni być na równi z wystawcą powiadomieni o tym fakcie listem poleconym wysłanym przynajmniej na 14 dni przed terminem płatności.

Weksel wystawiony 23 lipca 2015 r. wypełniono w ten sposób, że jako sumę wekslową wpisano kwotę 275 000 zł, a jako termin płatności weksla wpisano 25 lipca 2017 r. Miejsce płatności określono jako (...) Bank (...) S.A. w W..

W dniu 14 grudnia 2015 r. (...) S.A. w W., jako gwarant, wystawiła gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania umowy w okresie realizacji i w okresie gwarancji i rękojmi nr (...) na rzecz beneficjenta – (...) S.A. w W.. Gwarancja zabezpieczała należyte wykonanie przez zobowiązaną, P.H.U. (...) sp. z o.o. sp. k. w N., umowy nr (...) zawartej w dniu 30 czerwca 2015 r. pomiędzy beneficjentem a zobowiązaną. Na podstawie gwarancji gwarant zobowiązał się nieodwołalnie i bezwarunkowo do zapłaty na rzecz beneficjenta kwoty do łącznej wysokości 275.000,00 zł z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez zobowiązaną – § 2 gwarancji. Gwarant miał zapłacić wskazaną kwotę w terminie 14 dni od doręczenia mu pierwszego pisemnego wezwania do zapłaty zawierającego oświadczenie beneficjenta, że żądana kwota jest należna z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy nr (...) przez zobowiązanego (§ 3). Gwarancja w opisanym zakresie obowiązywała od 14 grudnia 2015 r. do 29 maja 2017 r. i tylko wezwanie do zapłaty doręczony w tym okresie miało powodować obowiązek zapłaty z tytułu gwarancji (§ 6).

P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. skierowała do (...) S.A. oświadczenie z datą 22 listopada 2016 r. o odstąpieniu od umowy z dnia 30 czerwca 2015 r. nr (...) z winy (...) S.A. na podstawie art. 694[4] § 1 w zw. z art. 694[5] k.c. Nadawca wskazał, że pismem z 10 września 2016 r. (...) S.A. została wezwana do przedstawienia gwarancji zapłaty wynagrodzenia objętego umową z 30 czerwca 2015 r., jednak nie uczyniła tego w zakreślonym terminie.

(...) S.A. skierowała do (...) S.A. pismo z datą 8 grudnia 2016 r. obejmujące wezwanie do zapłaty z gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania umowy w okresie realizacji i w okresie gwarancji i rękojmi nr (...) z 14 grudnia

2015 r. (...) S.A. wezwała (...) S.A. do zapłaty kwoty 275.000,00 zł z tytułu niewykonania umowy nr (...) z 30 czerwca 2015 r. przez P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k.

P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. wystosowała do (...) S.A. pismo z datą 29 grudnia 2016 r., informując, że sformułowane przez (...) S.A. żądanie wypłaty gwarancji jest nieuzasadnione. (...) S.A. nie przedstawiła bowiem żądanej gwarancji zapłaty, zatem P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. była uprawniona do odstąpienia od umowy.

W dniu 11 stycznia 2017 r. (...) S.A. przelał na rachunek (...) S.A. kwotę 275.000,00 zł tytułem „(...) szkodę (...) S.A.”

(...) S.A. skierowała do P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. wezwanie do zapłaty z datą 5 kwietnia 2017 r., wzywając do zapłaty kwoty 275.000,00 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. (...) S.A. powołał się na wypłacenie w dniu 11 stycznia 2017 r. odszkodowania w kwocie 275.000,00 zł na rzecz beneficjenta z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej.

(...) S.A. skierowała do (...) sp. z o.o. sp.k., P.H.U. (...) sp. z o.o., T. W. oraz B. W. zawiadomienia z datą 4 lipca 2017 r. o wypełnieniu weksla wystawionego w związku z zawartą umową zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych z dnia 9 września 2014 r. Weksel został wypełniony na kwotę 275.000,00 zł i obejmował należność z tytułu kwoty wypłaconej w oparciu o gwarancję ubezpieczeniową z dnia 14 grudnia 2015 r. na rzecz (...) S.A. W każdym z pism wskazano, że weksel został uzupełniony o termin płatności przypadający na 25 lipca 2017 r.

B. W. nadała do (...) S.A. pismo z datą 18 lipca 2017 r., nawiązując do otrzymanego zawiadomienia z 4 lipca 2017 r. o wypełnieniu weksla wraz z wezwaniem do zapłaty i twierdząc, że czynności dokonane przez (...) S.A. są bezpodstawne. Wobec odstąpienia przez P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. od umowy ze spółką (...), przedmiotową umowę należy uważać za niezawartą, a (...) S.A. złożyła nieprawdziwe oświadczenie o nienależytym wykonaniu zobowiązania.

T. W., jako poręczyciel weksli in blanco wystawionych przez (...) sp. z o.o. sp.k., nadał do (...) S.A. pismo z datą 19 lipca 2017 r. obejmujące odpowiedź na przedsądowe wezwanie do zapłaty i zawiadomienie o wypełnieniu weksla. W piśmie wskazał, że kwestionuje zasadność wypłaty świadczeń na rzecz (...) S.A., a tym samym prawidłowość wypełnienia weksla. Nadawca wskazał, że (...) sp. z o.o. sp.k. należycie i prawidłowo zrealizowała prace wykonane przed odstąpieniem od umowy ze spółką (...). Obowiązek wypłaty sumy gwarancyjnej aktualizował się zaś tylko w razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy do kwoty 275.000,00 zł lub w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań w okresie rękojmi i gwarancji w zakresie wynikającym z umowy do kwoty 137.500,00 zł. Z kolei zakwalifikowanie odstąpienia od umowy na podstawie ustawowej jako niewykonania lub nienależytego wykonania umowy jest całkowicie nieuprawnione.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, że nakaz zapłaty z dnia 25 września 2017 r. podlega utrzymaniu w mocy. Niniejsza sprawa na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1469) podlega rozpoznaniu na podstawie przepisów k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 listopada 2019 r. Zgodnie z art. 353[1] k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 16 kwietnia 1993 r., sygn. III CZP 16/93, stanowiącą zasadę prawną, bank udzielający gwarancji opatrzonej klauzulami "nieodwołalnie i bezwarunkowo" oraz "na pierwsze żądanie" nie może skutecznie powołać się - w celu wyłączenia lub ograniczenia przyjętego na siebie obowiązku zapłaty - na zarzuty wynikające ze stosunku podstawowego, w związku z którym gwarancja została wystawiona. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy wskazał m.in., iż z faktu, że gwarancja ma samodzielny i nieakcesoryjny charakter, wynika niemożność podniesienia przeciwko beneficjentowi zarzutów przysługujących dłużnikowi, którego świadczenie objęto gwarancją. Nie można w szczególności podnieść zarzutu np. przedawnienia głównej wierzytelności, potrącenia z sumy, na którą opiewa gwarancja wierzytelności dłużnika względem beneficjenta. Samoistność gwarancji wyklucza także zarzut, że umowa główna (stosunek podstawowy) nie doszła do skutku albo została unieważniona. Ważność zobowiązania gwaranta nie zależy od ważności zobowiązania dłużnika ze stosunku podstawowego. Jeżeli nawet dłużnik uchylił się od skutków prawnych swego oświadczenia woli, np. z powodu wady tego oświadczenia, to okoliczność ta nie będzie miała wpływu

na treść i zakres zobowiązania gwaranta. Tak więc umowa gwarancji jest odrębnym, niezależnym zobowiązaniem gwaranta względem beneficjenta. Ma ona charakter umowy jednostronnie zobowiązującej.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. I ACa 187/15, gwarancja zawierająca takie sformułowania jak: "nieodwołalnie i bezwarunkowo" oraz "Gwarant zapłaci (...) na pierwsze pisemne wezwanie", kwalifikuje się jako gwarancja o charakterze abstrakcyjnym, niezależna od stosunków łączących dłużnika z wierzycielem. W takiej sytuacji gwarant nie może przeciwstawić wierzycielowi (beneficjentowi) zarzutów ze stosunku podstawowego bowiem nie jest on upoważniony w stosunku gwarancyjnym do badania merytorycznej zasadności zgłoszonego roszczenia przez beneficjenta gwarancji.

Stosownie do art. 495 § 1 k.p.c. w razie prawidłowego wniesienia zarzutów przewodniczący wyznacza rozprawę i zarządza doręczenie ich powodowi. Według zaś art. 496 k.p.c. po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

W niniejszej sprawie pozwane spółki P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N. oraz P.H.U. (...) sp. z o.o. w K. nie wniosły zarzutów od nakazu zapłaty z dnia 25 września 2017 r., co skutkowało uprawomocnieniem się nakazu wobec tych dwóch podmiotów. Z kolei pozwani T. W. i B. W. domagali się uchylecia przedmiotowego nakazu zapłaty i oddalenia powództwa, twierdząc, że powodowa spółka domagała się w niniejszym postępowaniu należności na podstawie umowy, która nie była zabezpieczona wekslowo, a nadto wskazując, że powódka nie wykazała, by wypłaciła beneficjentowi świadczenie z tytułu gwarancji.

Zarzuty pozwanych nie są uzasadnione, zaś nakaz zapłaty winien być utrzymany w mocy ze względu na zasadność powództwa – przemawia za tym fakt, iż (...) S.A. była zobowiązana do wypłacenia kwoty gwarancji na rzecz (...) S.A., a następnie była uprawniona do żądania od pozwanych zapłaty i do wypełnienia weksla in blanco.

W pierwszej kolejności Sąd wskazał, że aneks nr (...) zawarty 14 grudnia 2015 r. nie stanowił odrębnej umowy, lecz modyfikował treść umowy z dnia 9 września 2014 r. nr (...) Nie ma podstaw, by stronom zawierającym przedmiotowy aneks przypisać wolę zawarcia odrębnej umowy i świadczy o tym jednoznacznie treść omawianego dokumentu – określonego wszak jako „aneks” i zawierającego wyraźne oświadczenia stron co do tego, że aneks nr (...) ma nadawać zmodyfikowane brzmienie umowie z 9 września 2014 r. (par. 1 aneksu nr (...)). Pozwana twierdziła, że aneks nr (...) nie może być jedynie aneksem, bowiem umowa, która miałaby być aneksowana, została rozwiązana z dniem 2 września 2015 r., ponieważ wygasł wówczas okres udzielenia maksymalnego limitu zaangażowania; wobec nieprzedłużenia limitu oraz wobec braku innych zobowiązań wynikających z umowy umowa uległa rozwiązaniu zgodnie z jej par. 8. Należy zatem rozważyć, czy doszło do wygaśnięcia wszystkich zobowiązań stron wynikających z umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych z 9 września 2014 r. Odpowiedź na tak postawione pytanie powinna być negatywna – (...) S.A. było bowiem zobowiązane do udzielania na wniosek zleceniodawcy zabezpieczenia roszczeń beneficjentów z tytułu zawartych przez zleceniodawcę umów (k. 19). W dniu 2 września 2015 r. (...) S.A. w istocie była zobowiązana z tytułu umowy zawartej z P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. – wszak gwarancje udzielone na podstawie przedmiotowej umowy na rzecz beneficjenta – (...) S.A. – obowiązywały w okresie od 16 września 2014 r. do 30 listopada 2017 r. (k. 217-218). Gwarancje te wyrażały właśnie umowne zobowiązanie strony powodowej, zatem nie można przyjąć, by umowa z dnia 9 września 2014 r. uległa rozwiązaniu w dniu 2 września 2015 r. wobec braku (wygaśnięcia) zobowiązań wynikających z umowy z 9 września 2014 r.

W kontekście powyższego należy przyjąć, że gwarancja ubezpieczeniowa udzielona przez (...) S.A. wobec beneficjenta (...) S.A. w dniu 14 grudnia 2015 r. została udzielona w oparciu o umowę zawartą przez pozwaną z P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w dniu 9 września 2014 r., a zmienioną aneksem nr (...) z 23 lipca 2015 r. oraz aneksem nr (...) z 14 grudnia 2015 r. Tym samym weksel in blanco wystawiony w dniu 23 lipca 2015 r. w istocie stanowi zabezpieczenie roszczeń (...) wobec zleceniodawcy wynikających z umowy z 9 września 2014 r.

(...) S.A. wezwaniem do zapłaty z datą 8 grudnia 2016 r. zwróciła się do (...) S.A. o wypłatę kwoty 275.000,00 zł tytułem gwarancji, oświadczając, że P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. nie wykonała umowy zawartej ze spółką (...). Jak wynika z wyżej przywołanych poglądów orzecznictwa dotyczących gwarancji podobnej jako udzielona przez (...) S.A. wobec (...) S.A., (...) S.A. była zobowiązana bez żadnych warunków wypłacić beneficjentowi sumę gwarancyjną na jego pierwsze wezwanie i nie mogła wówczas analizować zasadności oświadczenia beneficjenta. Tym samym również w niniejszym postępowaniu Sąd nie oceniał tego, czy (...) S.A. zasadnie twierdził, że P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. nie wykonała umowy. Istotne w niniejszym sporze było bowiem to, że (...) S.A. była zobowiązana do bezwarunkowego wypłacenia sumy gwarancyjnej, w konsekwencji czego służyło jej roszczenie zwrotne względem spółki (...) o pokrycie sumy wypłaconej beneficjentowi. Powodowa spółka niewątpliwie wypłaciła sumę gwarancyjną w kwocie 275.000,00 zł na rzecz spółki (...) - w–rew zarzutom pozwanych, nie ma w tym kontekście znaczenia ani pojęcie „odszkodowania” zawarte w tytule przelewu nadanego przez powódkę, ani opóźnienie powódki w wypłaceniu gwarancji. Kompleksowo ujęty stan faktyczny niniejszej sprawy pozwala przyjąć, że po wezwaniu nadanym przez beneficjenta gwarant – powódka – wypłacił sumę gwarancyjną, choć nie do końca trafnie zatytułował przelew i choć popadł w opóźnienie wobec beneficjenta.

Powódka miała prawo do tego, by wypełnić weksel wystawiony 23 lipca 2015 r. Weksel został wypełniony na kwotę wypłaconą uprzednio tytułem gwarancji, na co wprost wskazywała deklaracja wekslowa. Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie. Solidarny charakter odpowiedzialności poręczycieli został nadto wyrażony w oświadczeniach poręczycieli wekslowych złożonych przez pozwanych. T. W. oraz B. W. odpowiadają zatem solidarnie z P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. za dług wekslowy w kwocie 275.000,00 zł wobec (...) S.A.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, powództwo w niniejszej sprawie zasługuje na uwzględnienie, zaś nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w W., XX Wydział Gospodarczy w dniu 25 września 2017 r. (sygn. (...)) podlega utrzymaniu w mocy.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania pozwanych kosztami postępowania powstałymi po wydaniu nakazu zapłaty z 25 września 2017 r. na zasadzie słuszności. Zadecydował o tym względem na brak zawłości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika strony powodowej (por. wyrok SN z 21 maja 1999 r., sygn. I PKN 59/99). Niniejsza sprawa była bowiem nieskomplikowana pod względem faktycznym i prawnym, zaś strona powodowa nie stawiała się rozprawach wyznaczonych w sprawie. Zasadnym było więc poprzestanie na kosztach procesu zasądzonych od pozwanych na rzecz powódki w utrzymanym nakazie zapłaty.

Wyrok ten zaskarżyli pozwani w całości, zarzucając mu:

1. naruszenie przepisu art. 32 ust. 1 Konstytucji, który stanowi, że wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji, wedle którego każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd i oparcie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie wyłącznie na twierdzeniach powódki, z pominięciem częściowym lub całkowitym twierdzeń i dowodów pozwanych, a w konsekwencji pozbawienie strony możliwości podjęcia obrony jej praw;

2. naruszenie przepisu art. 22[2] kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji nie ustalenie, że pozwani to w istocie konsumenci, a nadto zastosowanie w stosunku do pozwanych reguł wykładni przepisów oraz treści umowy bez uwzględnienia faktu, że zapisy umowy gwarancji pomiędzy powodą, a Spółką PHU (...) Spółka z o.o. s.k. z siedzibą w z siedzibą w N. zawierały klauzule abuzywne, a nadto nie zostały z pozwanymi uzgodnione, co skutkowało nieważnością umowy w tym zakresie - w konsekwencji nieważnością poręczenia pozwanych oraz

3. naruszenie art. 22[1]k.c. w związku z 385 k.c. w związku z 385[1] k.c. poprzez pominięcie przez Sąd I instancji faktu, iż w ramach zawartej umowy mieli status konsumentów, a następnie brak przeanalizowania przez Sąd I

instancji umowy pod kątem występowania klauzul abuzywnych bądź innych naruszających prawa pozwanych jako konsumentów, które to badania winno zostać wykonane przez Sąd I instancji z urzędu.

4. naruszenie art. 5 k.c. poprzez obciążenie pozwanych ad.3 oraz ad.4 odpowiedzialnością za samowolną i bezpodstawną decyzję Powódki w przedmiocie wypłaty kwoty gwarancji na rzecz (...) S.A. mimo, iż Powódka była świadoma, iż na dzień wypłaty gwarancji umowa Pozwanej ad.1 z (...) nie obowiązywała i była uważana za niezawartą, co stanowi naruszenie zasad współżycia społecznego, jak również wykorzystanie pozycji Powódki, jako ogromnego podmiotu gospodarczego na niekorzyść konsumentów;

5. naruszenie przepisu art. 385[1] kodeksu cywilnego oraz art. 3 ust. 1 i 2 Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich z dnia 5 kwietnia 1993 r. (Dz.Urz. UE L nr 95, s. 29; dalej: dyrektywa 93/13) poprzez uznanie, że: - warunki deklaracji wekslowej i weksla stanowiące, że powód (przedsiębiorca) ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą zobowiązaniom wystawcy weksla (także przedsiębiorcy) ze stosunku podstawowego oraz opatrzyć weksel wszystkimi istotnymi elementami, w tym sumą wekslową i datą płatności według uznania i przedstawić ten weksel do wykupu pozwanej jako poręczycielowi wekslowemu, będącemu konsumentem, - zobowiązanie wynikające z poręczenia wekslowego nie może być rozwiązane przez pozwaną, - skonkretyzowanie odpowiedzialności pozwanej jako poręczyciela wekslowego dopiero w momencie arbitralnej decyzji powoda o wypełnieniu weksla in blanco, a nie w momencie dokonania poręczenia przez pozwaną, - uzależnienie odpowiedzialności wekslowej pozwanej, jako poręczyciela wekslowego, od zaistnienia zobowiązania wystawcy weksla na gruncie stosunku podstawowego, na który pozwana nie ma realnego wpływu, - pozbawienie pozwanej informacji, czy suma wpisana na wekslu jest zgodna z umową stanowiącą stosunek podstawowy oraz jakie jest jej źródło w umowie stanowiącej stosunek podstawowy, - przyznanie wyłącznie powodowi prawa do jednostronnej interpretacji stosunku podstawowego w zakresie oceny istnienia zobowiązania, które zostało ujawnione w treści weksla, - przyznanie powodowi prawa do przeniesienia jego praw i obowiązków z weksla w drodze indosu, bez uprzedniej zgody pozwanej, co przyczyniłoby się do zmniejszenia gwarancji praw pozwanej, - ograniczenie dostępności dowodów dla pozwanej na okoliczności, które umożliwiłyby jej podniesienie zarzutów niewłaściwego wykorzystania przez powoda weksla, - poręczenie przez konsumenta weksla wystawionego przez poręczyciela na zabezpieczenie jego zobowiązań wobec remitenta, będącego także przedsiębiorcą, nie stanowią niedozwolonych postanowień umownych, podczas gdy wskazane warunki umowy powinny być uznane za nieuczciwe, gdyż stoją w sprzeczności z wymogami dobrej wiary, powodują znaczącą nierównowagę wynikających z umowy praw i obowiązków stron ze szkodą dla pozwanej - konsumenta;

6. naruszenie przepisu art. 4 ust. 1 dyrektywy 93/13 poprzez uznanie, że badając nieuczciwy charakter poręczenia wekslowego, sąd nie ma obowiązku zbadania warunków innych umów, od których ta umowa jest zależna, a zatem umowy stanowiącej stosunek podstawowy;

7. naruszenie przepisu art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 poprzez uznanie, że to pozwani powinni udowodnić, co składa się na sumę wekslową i że żądanie zapłaty tej sumy jest niezasadne w świetle zobowiązań wynikających ze stosunku podstawowego, podczas gdy niezależnie od ograniczeń proceduralnych dotyczących zarzutów od nakazu zapłaty, polegających m.in. na ograniczonej treści pozwu, do której trudno się ustosunkować i na przerzuceniu ciężaru dowodu na pozwaną w sprawie z weksla, ciężar dowodu ciążyć powinien na powodzie;

8. naruszenie przepisu art. 385[1] kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że pozwani są związani treścią umowy gwarancyjnej, mimo, że postanowienia tej umowy nie zostały indywidualnie uzgodnione z pozwanymi, a przyjęte w nich rozwiązania - w szczególności dotyczące nieodwołalności, płatności na pierwsze żądanie kształtują ich prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy pozwanych (niedozwolone postanowienia umowne)

9. naruszenie przepisu art. 385[1] § 4 kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powód nie miał obowiązku wykazać, że postanowienia umowy gwarancyjnej, jak również poręczenia uzgodnił z pozwanymi indywidualnie

10. naruszenie przepisu art. 395 § 2 kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że oświadczenie o odstąpieniu od umowy, złożone przez Spółkę PHU (...) Spółka z o.o. s.k. z siedzibą w N. nie wywołało skutku w postaci zniweczenia umowy zawartej ze Spółką (...) S.A. z siedzibą w W., a w konsekwencji przyjęcie, że mimo braku umowy Spółka (...) S.A. z siedzibą w W. mogła domagać się zapłaty sumy gwarancyjnej z tytułu umowy nieistniejącej;

11. naruszenie przepisu art. 806 § 1 w zw. z art. 649[4] § 1 i 2 kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i ustalenie że umowa gwarancji, stanowiąca podstawę rozstrzygnięcia była ważna i mogła stanowić podstawę żądania wypłaty przez powoda na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W., podczas gdy w związku ze skutecznie złożonym oświadczeniem o odstąpieniu od umowy przez Spółkę PHU (...) Spółka z o.o. s.k. z siedzibą w N. świadczenie z umowy gwarancji stało się następczo niemożliwe, albowiem nie mogło dojść do niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, wobec zniweczenia tego stosunku prawnego;

12. naruszenie przepisu art. 5 kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że Spółka (...) S.A. w W. uprawniona była do skorzystania z gwarancji, mimo skutecznego odstąpienia od umowy przez Spółkę PHU (...) Spółka z o.o. s.k. z siedzibą w N., a pozwana zobowiązana była do wypłaty kwoty z gwarancji

13. naruszenie przepisu art. 58 § 2 kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powód był uprawniony i zobowiązany do wypłaty należności z gwarancji, a następnie dochodzenie tej należności od pozwanych, podczas ta czynność prawna była sprzeczna z zasadami współzycia społecznego, albowiem poręczenie nie obejmowało zwiększenie zakresu poręczenia ani co do kwoty ani co do czasu jego trwania, a nadto Spółka PHU (...) Spółka z o.o. s.k. z siedzibą w N. skutecznie odstąpiła od umowy ze Spółką (...) S.A. w W., o czym pozwany poinformowali powoda i przedstawili stosowne dokumenty;

14. naruszenie przepisu art. 58 § 2 kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powód był uprawniony i zobowiązany do wypłaty należności z gwarancji, podczas gdy Spółka PHU (...) Spółka z o.o. s.k. z siedzibą w N. skutecznie odstąpiła od umowy ze Spółką (...) S.A. w W. i zażądała zwrotu dokumentu gwarancji, a wypłata należności z gwarancji uniemożliwiła pozwanym podjęcie ochrony ich praw

15. naruszenie przepisu art. 89 kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powód był uprawniony i zobowiązany do wypłaty należności z gwarancji, podczas gdy odmowa zapłaty możliwa była w związku z obowiązkiem zwrotu dokumenty gwarancji po skutecznym odstąpieniu od umowy ze Spółką (...) S.A. w W. przez Spółkę PHU (...) Spółka z o.o. s.k. z siedzibą w N.

16. naruszenie art. 395 § 2 kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że Spółka (...) S.A. w W. mogła zachować dokument gwarancji i nim się posłużyć, podczas gdy wobec skutecznego odstąpienia od umowy przez Spółkę PHU (...) Spółka z o.o. s.k. z siedzibą w N. dokument ten winien zostać zwrócony, co z kolei uniemożliwiłoby wypłatę na jego podstawie należności przez powoda 17. naruszenie art. 507 w zw. z art. 506 kodeksu cywilnego poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, że zobowiązanie pozwanych z tytułu poręczenia nie wygasło mimo modyfikacji stosunku zobowiązaniowego, tak co do zakresu - tj. zwiększenia zobowiązania jak również czasu jego trwania

18. naruszenie art. 10 prawa wekslowego poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, że weksel został prawidłowo uzupełniony, podczas gdy strona pozwana od początku sporu podnosiła zarzut niezgodnego z umową stron wypełnienia weksla, wskazując, że Aneks nr (...) z dnia 14 grudnia 2015 r. był nową umową zawartą pomiędzy powodem a Spółką P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N., ustalającą maksymalny limit zaangażowania na kwotę 320.000,00 zł termin wykorzystania limitu od 14 grudnia 2015 r. do 13 grudnia 2016 r., a przynajmniej doszło do nowacji stosunku zobowiązaniowego, a w konsekwencji brak było możliwości tak prawnych jak również faktycznych do przyjęcia, że weksle Spółki P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N. zabezpieczały wszelkie możliwe stosunki zobowiązaniowe, jakie mogłyby zostać pomiędzy stronami nawiązane;

19. naruszenie art. 10 prawa wekslowego w zw. z art. 32 prawa wekslowego poprzez wypełnienie weksla z dnia 23 lipca 2015 roku niezgodnie z dołączoną do niego deklaracją wekslową, która wprost wskazała, iż podstawą wypełnienia

weksla będą wymagalne wierzytelności z tytułu umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr (...), podczas gdy z tej umowy żadne wymagalne należności nie mogły na dzień wypełnienia weksla powstać, albowiem po pierwsze przedmiotowa umowa wygasła z dnia 2 września 2015 roku, po drugie zgodnie z treścią aneksu nr (...), będącego odrębną umową - Umową nr(...), zostały ustanowione odrębne zabezpieczenia odnoszące się wyłącznie do umowy z (...) S.A. Powód więc wypełnił weksel i wykorzystał do przedmiotowego postępowania, który nie stanowił zabezpieczenia gwarancji bankowej udzielonej (...) S.A. Wskazać należy, iż wypełnienie weksla niezgodnie z deklaracją wekslową winno zostać uznane za błąd formalny weksla. Nie można również pominąć faktu, iż wypełnienie weksla dotyczącego innego zobowiązania również winno prowadzić do jego bezskuteczności;

20. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że umowa o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr (...) była umową bezterminową, podczas gdy zgodnie z treścią § 3 ust. 4 powołanej umowy umowa określała termin wykorzystania odnawialnego maksymalnego limitu zaangażowania, w konsekwencji umowa miała charakter mieszany - z jednej strony była umową terminową określającą w jakim terminie zleceniodawcy służyć będzie prawo do wykorzystania przyznanego mi limitu zaangażowania, a z drugiej strony w przypadku wykorzystania limitu przez zleceniodawcę wygasła z momentem spłaty na rzecz powoda wszystkich należności z tytułu wypłaconych gwarancji;

21. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że Zleceniodawca oświadczył, że znane są mu skutki prawne wystawienia na jego wniosek gwarancji bezwarunkowej (§ 2 ust. 6) i odniesienie tego faktu do pozwanych, podczas gdy pozwani nie byli stroną tego stosunku zobowiązaniowego ;

22. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że Aneksem nr (...) z dnia 14 grudnia 2015 r. zmieniono brzmienie umowy zlecenia z dnia 9 września 2014 r., m.in. ustalając maksymalny nowy limit zaangażowania na kwotę 320.000,00 zł jako obowiązujący w okresie od 14 grudnia 2015 r. do 13 grudnia 2016 r. (§ 3 ust. 2 i 4), podczas gdy w rzeczywistości doszło w ten sposób do zawarcia nowej umowy, określającej nie tylko nowy ustalając maksymalny limit zaangażowania na kwotę 320.000,00 zł, ale również nowy czasokres jego wykorzystania, a nadto wprowadzono nowe zabezpieczenia do umowy, a przynajmniej doszło do nowacji stosunku zobowiązaniowego, a w konsekwencji do wygaśnięcia poręczenia pozwanych

23. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że wystawiony w dniu 23 lipca 2015 r. w K. przez Spółkę P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N. weksel in blanco stanowił zabezpieczenie do umowy, którą w rzeczywistości stanowił Aneks nr (...) z dnia 14 grudnia 2015 r., podczas gdy weksel wystawiony w dniu 23 lipca 2015 r. w K. przez Spółkę P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N. zabezpieczał wierzytelność z konkretnego stosunku

zobowiązaniowego - tj. umowę o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr (...), zmienioną Aneksem nr (...) z dnia 23 lipca 2015 r.;

24. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że poręczenie do wystawionego w dniu 23 lipca 2015 r. w K. przez Spółkę P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N. weksel in blanco stanowiło zabezpieczenie do umowy którą w rzeczywistości stanowił Aneks nr (...) z dnia 14 grudnia 2015 r., podczas gdy poręczenie do weksla wystawionego w dniu 23 lipca 2015 r. w K. przez Spółkę P.H.U. (...)sp. z o.o. sp.k. w N. zabezpieczało wiarygodność z konkretnego stosunku zobowiązaniowego - tj. umowę o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr (...), zmienioną Aneksem nr (...) z dnia 23 lipca 2015r, i brak jest podstaw prawnych do przyjęcia, że nowacja stosunku zobowiązaniowego nie wygasła poręczenia wekslowego;

25. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że oświadczenie Spółki (...) S.A. z siedzibą w W. w przedmiocie żądania wypłaty należności w kwocie 275.000,00 zł wywołało skutek, o którym mowa w §3 gwarancji (...)wobec faktu, że Spółka P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. w N. skutecznie odstąpiła od umowy nr (...), a w związku z tym oświadczenie Spółki (...) S.A. z siedzibą w W. było sprzeczne ze stanem faktycznym i prawnym , a nadto stanowiło nadużycie prawa;

26. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy założenie, że oświadczenie Spółki P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. z siedziba w N. z dnia 22 listopada 2016 r. o odstąpieniu od umowy z dnia 30 czerwca 2015 r. nr (...) z winy (...) S.A. na podstawie art. 694[4] § 1 w zw. z art. 649" k.c. nie wywołało skutku prawnego, określonego w art. 395 § 2, tj. nie spowodowało uznania umowy za niezawartą

27. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że żądanie Spółki P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w N. zawarte w o odstąpieniu od umowy z dnia 30 czerwca 2015 r. nr (...) w przedmiocie zwrotu dokumentu gwarancji ,nie wywołało skutku o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 4) gwarancji (...)

28. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że wypłata należności tytułem „ (...) Odszkodowanie za szkodę (...) S.A.” i w dodatku w innym terminie niż do 14 dni- od złożenia żądania wypłaty - stanowiła w istocie wypłatę z tytułu gwarancji;

29. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego poprzez nieuwzględnienie przez Sąd I instancji faktu zgłoszenia powodowi przez pozwanych zarówno oświadczenia o odstąpieniu od umowy, jak również wezwania do zwrotu dokumentu gwarancji, przez co dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że powód zasadniczo nie miał wyboru co do obowiązku wypłaty należności z gwarancji, tymczasem dokumenty przedstawione powodowi uprawniały go do odmowy wypłaty należności z gwarancji i skorzystania z zarzutu nadużycia przez wierzyciela gwarancji celu zabezpieczenia;

30. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 230 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 233 kodeksu postępowania cywilnego poprzez dokonanie ustaleń faktycznych sprzecznych z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i bez wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz niezgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym sprawy ustalenie, że zeznania pozwanego T. W. wyłącznie w pomocniczym zakresie posłużyły do wyrokowania, albowiem odzwierciedlały przyjętą przez pozwanych strategię procesową, tymczasem powód nie wypowiedział się co do tych twierdzeń, co winno skutkować uznaniem ich za przyznane - zwłaszcza w aspekcie zawarcia nowej umowy pomiędzy stronami, a przynajmniej w zakresie znacznej modyfikacji stosunku zobowiązaniowego pomiędzy powodem a Spółką P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w N., w aspekcie braku podstaw prawnych i faktycznych do przyjęcia, że Spółka P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w N. nie wykonała lub niewłaściwie wykonała umowę z dnia 30 czerwca 2015 r. nr (...), a w konsekwencji braku podstaw prawnych i faktycznych do wystąpienia z żądaniem wypłaty gwarancji przez (...) S.A.

31. naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. tj. nierozpoznanie istoty sprawy poprzez pominięcie przy orzeczeniu podstawy materialnej pozwu w szczególności zaniechanie zbadania przez Sąd przesłanki zgodności weksla z dnia 23 lipca 2015 z deklaracją wekslową do niego dołączoną w zakresie prawidłowości jego wypełnienia, wymagalności roszczenia w oparciu o przepisy prawa materialnego w szczególności ustawy prawo cywilne oraz prawo wekslowe, jak również faktu, iż na dzień wypłaty środków na rzecz spółki (...) S.A. Powódka miała świadomość, iż Pozwany odstąpił z winy(...) od umowy, którą wystawiona gwarancja ubezpieczeniowa zabezpieczała, które to uchybienia doprowadziły do utrzymania nakazu zapłaty w mocy mimo podnoszenia przez stronę pozwaną zarzutów.

Nadto w uzasadnieniu apelacji pozwani podnieśli zarzutu nieważności postępowania wskutek pozbawienia możliwości prawidłowej obrony swych praw wobec pominięcia okoliczności, że pozwani są konsumentami.

W oparciu o te zarzuty pozwani wnieśli o:

I. zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 08.04.2021r. sygn. akt IX GC 1104/19 i oddalenie powództwa w całości w stosunku do pozwanych B. W. i T. W.,

II. ewentualnie, na wypadek nie uwzględnienia powyższego wniosku wnosimy o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 08.04.2021r. sygn. akt IX GC 1104/19 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,

III. nie obciążanie pozwanych kosztami postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna i skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku.

Nietrafny okazał się podniesiony w niej zarzut nieważności postępowania. Wbrew twierdzeniom apelacji w ramach stosunku prawnego, który leży u podstaw sporu w niniejszej sprawie, nie można pozwanym przypisać charakteru konsumentów w rozumieniu art. 22[1] k.c., co zostanie bliżej wyjaśnione w dalszej części uzasadnienia. Po drugie, ogólnikowe powołanie się na pominięcie okoliczności jakoby pozwani byli konsumentami, bez wskazania konkretnych działań lub zaniechań, które miały pozbawić pozwanych możliwości obrony w sprawie, nie jest wystarczające dla oceny, że faktycznie do jakiegokolwiek pozbawienia pozwanych możliwości obrony swych praw doszło. Nie są zatem spełnione przesłanki z art. 379 pkt 5 k.p.c. Oceny powyższej nie może zmienić powołanie się w apelacji na art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji. Pozwani nie wskazują na czym konkretnie miałyby polegać nierówne potraktowanie ich w stosunku do strony powodowej w realiach niniejszego postępowania oraz na czym konkretnie miałyby polegać naruszenie prawa do sądu w znaczeniu, jaki nadaje mu art. 45 ust. 1 Konstytucji. W szczególności okoliczność, iż sąd rozpoznający sprawę nie podzielił argumentacji prezentowanej przez jedną ze stron postępowania, w szczególności ocenił, że fakty przez nią powoływane nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia, nie stanowi o pozbawieniu tej strony możliwości obrony jej praw.

Nietrafny jest również podniesiony w apelacji zarzut nierozpoznania istoty sprawy. Do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy sąd zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (por. orzeczenia SN z dnia 9 stycznia 2001 r., I PKN 642/00 (OSNAPiUS, 2002 Nr 17, poz. 409), z dnia 5 lutego 2002 r., I PKN 845/00 (OSNP 2004, Nr 3, poz. 46), z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00 (OSP 2003, Nr 3, poz. 36), z dnia 25 listopada 2003 r., II CK 293/02 (LexPolonica nr 405129), z dnia 24 marca 2004 r., I CK 505/03 (Monitor Spółdzielczy 2006, nr 6, s. 45, z dnia 16 czerwca 2011 r., I UK 15/11 (OSNP 2012, nr 15-16, poz. 199)). Pojęcie "istoty sprawy" dotyczy jej aspektu materialnoprawnego i zachodzi w sytuacji, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnoprawnej dochodzonych roszczeń, jak też skierowanych przeciwko nim zarzutów merytorycznych, tj. nie odniósł się do tego, co jest przedmiotem sprawy uznając, że nie jest to konieczne z uwagi na istnienie przesłanek materialnoprawnych, czy procesowych unicestwiających dochodzone roszczenie (wyrok z dnia 26 stycznia 2011 r., IV CSK 299/10 (LEX nr 784969) Sąd Najwyższy)). Nierozpoznanie istoty sprawy dotyczy niezbadania roszczenia będącego podstawą powództwa (wyrok z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 274/11 (LEX nr 1110971)). Akceptując powyższe stwierdzenia uznać należy, że Sąd I instancji rozpoznał istotę sprawy. Zastosował do oceny ustalonych faktów adekwatne przepisy. Okoliczność, że oceny prawne wyrażone przez ten Sąd ostatecznie nie okazały się trafne, sama w sobie nie oznacza, że w sprawie nie doszło do rozpoznania istoty sprawy.

Niezasadny okazał się podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. O mającym wpływ na wynik sprawy naruszeniu tego przepisu można mówić w sytuacji, gdy skutek wadliwej oceny dowodów sąd orzekający dokonał wadliwych ustaleń faktycznych. Skuteczne podniesienie tego zarzutu wymaga zatem wskazania na konkretne okoliczności faktyczne mające znaczenie dla rozstrzygnięcia, które wskutek błędnej oceny dowodów nie zostały przez sąd ustalone, albo na konkretne okoliczności faktyczne, które miały znaczenie dla rozstrzygnięcia i które zostały przez sąd ustalone, mimo, że prawidłowo oceniony materiał dowodowy nie dawał podstaw do ich ustalenia. W zakresie, w jakim zarzut dotyczy faktów zgłaszania powodowi przez pozwanych zarówno oświadczenia o odstąpieniu od umowy oraz wezwania do zwrotu dokumentu gwarancji uznać należy, że dotyczy to okoliczności, które nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia wobec abstrakcyjnego charakteru gwarancji. Natomiast kwestionując dokonaną przez Sąd I instancji ocenę zeznań pozwanego T. W. apelujący nie wskazują konkretnych faktów, które przy postulowanej przez nich ocenie tego dowodu Sąd I instancji winien był ustalić, ale ograniczają się do twierdzenia o braku podstaw prawnych i faktycznych do wystąpienia z żądaniem wypłaty gwarancji przez (...) S.A., co nie stanowi okoliczności faktycznej, ale ocenę prawną.

Nie stanowi natomiast wskazania skonkretyzowanych okoliczności faktycznych, które wskutek naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. miały zostać przez Sąd I instancji wadliwie ustalone, powołanie się na to:

- czy umowa gwarancji miała charakter terminowy,

- czy pozwani byli stroną stosunku prawnego gwarancji,
- czy skutek zawarcia aneksu nr (...) doszło do zawarcia nowej umowy,
- którą wierzytelność zabezpieczyły wystawiony weksel oraz udzielone poręczenie,
- czy oświadczenie Spółki (...) S.A. z siedzibą w W. w przedmiocie żądania wypłaty należności wywołało skutek, o którym mowa w § 3 gwarancji,
- czy oświadczenie o odstąpieniu od umowy z dnia 30 czerwca 2015 r. nr (...) z winy (...) S.A. wywołało skutki prawne,
- czy żądanie Spółki P.H.U. (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w N. zawarte w o odstąpieniu od umowy z dnia 30 czerwca 2015 r. wywołało skutki, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 4) gwarancji,
- czy wypłata tytułem „ (...) Odszkodowanie za szkodę (...) S.A.” i w innym terminie niż do 14 dni od złożenia żądania wypłaty stanowiła wypłatę z tytułu gwarancji.

Są to bowiem zagadnienia ze sfery ocen prawnych dokonywanych w oparciu o przepisy prawa materialnego, a nie skonkretyzowane elementy stanu faktycznego ustalonego przez sąd.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny aprobeje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne, czyniąc podstawą orzekania w sprawie. Zbędne jest natomiast powtarzanie ich w tym miejscu.

W tak ustalonym stanie faktycznym jako nietrafne należy ocenić zarzuty naruszenia prawa materialnego mające za założenie ocenę, iż pozwani na gruncie spornego stosunku spornego gwarancji mieli w stosunku do strony powodowej charakter konsumentów w rozumieniu art. 22[1] k.c. Sąd Apelacyjny podziela prezentowane w orzecznictwie sądów powszechnych stanowisko, że prezes zarządu spółki prawa handlowego, podejmując czynności prawne związane z działalnością tej spółki, nie może być traktowany przy ocenie jego roli w podejmowanych czynnościach jako konsument w rozumieniu przepisu art. 22[1] k.c. (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 18 maja 2020 r. I ACa 895/19 oraz wyrok SA w Katowicach z dnia 31 października 2012 r. I ACa 786/11). Uwzględnić w tym stanie rzeczy należy, że wprawdzie T. W. i B. W. udzielili poręczeń wekslowych jako osoby fizyczne. Tym niemniej całość transakcji, których poręczenia te dotyczyły, dotyczyła PHU (...) sp. j. (której T. W. i B. W. byli współnikami), PHU (...) sp. z o.o. sp. k. (której B. W. była współnikiem oraz prezesem zarządu komplementariusza, zaś T. W. - pełnomocnikiem) oraz PHU (...) sp. z o.o. (której T. W. i B. W. są współnikami, a B. W. była prezesem zarządu). W takim stanie rzeczy nie można udzielonych przez T. W. i B. W. poręczeń potraktować jako czynności niezwiązanych bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub zawodową w rozumieniu art. 22[1] k.c. W dalszej konsekwencji nie można potraktować ich jako konsumentów w rozumieniu tego przepisu. W tym stanie rzeczy nietrafne są wszystkie zarzuty apelacji, które przyjmują za założenie, iż pozwani T. W. i B. W. są konsumentami, a zatem zarzuty naruszenia art. 22[1] k.c. (błędne oznaczonego w apelacji jako art. 22[2] k.c.), art. 22[1] k.c. w związku z 385 k.c. w związku z 385[1] k.c., art. 385[1] kodeksu cywilnego oraz art. 3 ust. 1 i 2 Dyrektywy Rady 93/13/EWG, art. 4 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13, art. 385[1] k.c., art. 385[1] § 4 k.c. Możliwość zastosowania tych przepisów uwarunkowana jest bowiem tym, że przedmiotem sprawy są stosunki prawne, których stroną jest konsument.

Nietrafne są również zarzuty apelacji kwestionujące uprawnienie i obowiązek wypłaty przez stronę powodową na żądanie beneficjenta gwarancji należności przewidzianej umową gwarancji. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że w dniu 14 grudnia 2015 r. (...) S.A. w W., jako gwarant, wystawiła gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania umowy w okresie realizacji i w okresie gwarancji i rękojmi nr GKDo/ (...) -25-01-00 na rzecz beneficjenta – (...) S.A. w W.. Gwarancja zabezpieczała należyte wykonanie przez zobowiązaną, P.H.U. (...) sp. z o.o. sp. k. w N., umowy nr (...) zawartej w dniu 30 czerwca 2015 r. pomiędzy beneficjentem a zobowiązaną. Na podstawie gwarancji gwarant zobowiązał się nieodwołalnie i bezwarunkowo do zapłaty na rzecz beneficjenta kwoty do łącznej wysokości 275.000,00 zł z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez zobowiązaną – § 2 gwarancji. Gwarant miał zapłacić wskazaną kwotę w terminie 14 dni od doręczenia mu pierwszego pisemnego

wezwania do zapłaty zawierającego oświadczenie beneficjenta, że żądana kwota jest należna z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy nr (...) przez zobowiązanego (§ 3). Gwarancja w opisanym zakresie obowiązywała od 14 grudnia 2015 r. do 29 maja 2017 r. i tylko wezwanie do zapłaty doręczony w tym okresie miało powodować obowiązek zapłaty z tytułu gwarancji (§ 6). Istota stosunku gwarancji została wyjaśniona w orzecznictwie na gruncie instytucji gwarancji bankowej (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 1993 r., III CZP 16/93, OSNC 1993/10/166 oraz uchwała Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1995 r., III CZP 166/94, OSNC 166/94). Poglądy przedstawione w tych judykatach zachowały aktualność także w odniesieniu do gwarancji ubezpieczeniowej (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2006 r., IV CSK 112/05, nie publ., z dnia 10 lutego 2010 r., V CSK 233/09, OSNC 2010/7/8, z dnia 21 sierpnia 2014 r., IV CSK 683/13, nie publ.). Sens prawny gwarancji ubezpieczeniowej polega na przyjęciu przez gwaranta zobowiązania do zapłaty gwarantariuszowi świadczenia pieniężnego w postaci sumy gwarancyjnej w razie wystąpienia wypadku gwarancyjnego, w szczególności w przypadku niespełnienia świadczenia przez dłużnika ze stosunku podstawowego. Może być ukształtowana jako stosunek prawny o charakterze abstrakcyjnym albo kauzalnym. W pierwszym wypadku płatność gwarantowanego świadczenia z racji wprowadzenia klauzuli "nieodwołalnie i bezwarunkowo" następuje na pierwsze żądania. W drugiej sytuacji zobowiązanie gwaranta powstaje po spełnieniu przesłanek określonych w umowie. W obu przypadkach zobowiązanie gwaranta nie jest zobowiązaniem akcesoryjnym wobec stosunku podstawowego, w związku z którym gwarancja została udzielona. Oznacza to, że z racji samodzielności zobowiązania gwaranta, jego odpowiedzialność i jej zakres nie zależy od istnienia zobowiązania dłużnika ze stosunku podstawowego (rzecz jasna, górną granicę zobowiązania gwaranta stanowi suma gwarancyjna). Dlatego gwarant nie może w relacji prawnej do gwarantariusza (wierzyciela ze stosunku podstawowego) podnosić zarzutów ze stosunku podstawowego, w związku z którym została udzielona, a zatem zarzutów, które przysługują dłużnikowi z tego stosunku prawnego. Oczywiście nie ma przeszkód prawnych, aby strony umowy gwarancji, w ramach swobody kontraktowania unormowały odmienne zasady odpowiedzialności gwaranta (wyrok SN z dnia 14 kwietnia 2016 r. II CSK 388.15). Gwarancja ubezpieczeniowa jest jednostronnym zobowiązaniem ubezpieczyciela-gwaranta, że po ziszczeniu się określonych w nim "warunków", które mogą być stwierdzone określonymi dokumentami, jakie beneficjent gwarancji załączy do sporządzonego we wskazanej formie żądania zapłaty, ubezpieczyciel ten spełni świadczenie pieniężne na rzecz beneficjenta gwarancji. Zgodnie z zasadą względności zobowiązania zobowiązanie gwaranta ma charakter nieakcesoryjny, co oznacza, że gwarant nie może powołać się na zarzuty wynikające z innego stosunku prawnego niż gwarancyjny, a więc np. przysługujące dłużnikowi względem wierzyciela (beneficjenta gwarancji) lub przysługujące gwarantowi względem zleceniodawcy udzielenia gwarancji. Tym niemniej, korzystając ze swobody umów (art. 353[1] k.c.) strony mogą ukształtować przesłanki powstania zobowiązania gwaranta na różne sposoby (wyrok SN z dnia 9 lipca 2020 r. V CSK 484/18). Gwarancja ubezpieczeniowa jest jednostronnym zobowiązaniem ubezpieczyciela-gwaranta, że po ziszczeniu się określonych w nim "warunków", które mogą być stwierdzone określonymi dokumentami, jakie beneficjent gwarancji załączy do sporządzonego we wskazanej formie żądania zapłaty, ubezpieczyciel ten spełni świadczenie pieniężne na rzecz beneficjenta gwarancji. Tak ukształtowane zobowiązanie gwaranta ma charakter nieakcesoryjny, co oznacza, że gwarant nie może powołać się na zarzuty wynikające z innego stosunku prawnego niż gwarancyjny, a więc np. przysługujące dłużnikowi względem wierzyciela (beneficjenta gwarancji) lub przysługujące gwarantowi względem zleceniodawcy udzielenia gwarancji (postanowienie SN z dnia 11 września 2019 r. IV CSK 191/19). Gwarancja z dnia 14 grudnia 2015 r. nie zawiera postanowień, które kształtowałyby zobowiązanie gwaranta (strony powodowej) wobec beneficjenta (...) S.A.) jako akcesoryjne w stosunku do zobowiązań P.H.U. (...) sp. z o.o. sp. k. w N. z tytułu umowy nr (...) z dnia 30 czerwca 2015 r. W konsekwencji nietrafne są zarzuty apelacji odwołujące się do naruszenia art. 395 § 2 k.c., art. 806 § 1 w zw. z art. 649[4] § 1 i 2 k.c., art. 58 § 2 k.c. oraz art. 89 k.c. Faktyczna treść stosunku zobowiązaniowego pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. a (...) S.A., w tym również ewentualne przekształcenia tych zobowiązań wskutek składania oświadczeń o odstąpieniu od umowy pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. a (...) S.A., nie miały wpływu na zakres zobowiązania strony powodowej jako gwaranta w stosunku do (...) S.A. jako beneficjenta udzielonej gwarancji. Okoliczność, że strona powodowa jeszcze przed dokonaniem wypłaty beneficjentowi gwarancji powzięła wiadomość o odstąpieniu od umowy przez (...) sp. z o.o. sp.k. i żądaniu zwrotu przez beneficjenta dokumentu gwarancji, nie zwalniała strony pozwanej z zobowiązań w stosunku do beneficjenta gwarancji. Nie można również potraktować dokonania wypłaty na rzecz beneficjenta w takiej sytuacji jako naruszenia art. 5 k.c. Nie można bowiem uznać, że gwarant działa sprzecznie z zasadami współzycia społecznego lub społeczno-

gospodarczym przeznaczeniem swojego prawa jeżeli wykonuje ciężące na nim z mocy gwarancji zobowiązanie wobec beneficjenta gwarancji, chociażby wiedział, że pomiędzy zleceniodawcą gwarancji a beneficjentem powstał spór co do zobowiązań, które gwarancja ma zabezpieczać. Nie można czynić gwarantowi zarzutu z tego, że nie angażuje się w rozstrzygnięcie o tym, która ze spierających się stron (zleceniodawca czy gwarant) ma rację, lecz wykonuje wobec beneficjenta swoje wynikające z gwarancji zobowiązanie, a następnie, zgodnie ze zleceniem gwarancji, występuje w stosunku do zleceniodawcy z roszczeniami wynikającymi z umowy zlecenia gwarancji. Natomiast stan faktyczny w niniejszej sprawie nie daje podstaw do oceny, że pomiędzy stroną powodową a beneficjentem gwarancji doszło do zmowy na szkodę zleceniodawcy gwarancji, co mogłoby otwierać możliwość oceny postępowania strony powodowej z perspektywy art. 5 k.c.

Natomiast trafne okazały się zarzuty apelacji kwestionujące odpowiedzialność pozwanych B. W. i T. W. za zobowiązania (...) sp. z o.o. sp. k. powstałe w stosunku do strony powodowej na podstawie umowy zlecenia gwarancji wobec dokonania przez stronę powodową wypłaty na rzecz (...) S.A. na podstawie gwarancji z dnia 14 grudnia 2015 r. Zważyć należy, że weksel powołany na uzasadnienie żądania pozwu w niniejszej sprawie został wystawiony w związku z zawarciem w dniu 23 lipca 2015 r. Aneksu nr (...) do umowy z dnia 9 września 2014 r. zlecenia udzielania gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych zawartej pomiędzy stroną powodową a (...) T. W. sp. j. (k. 19). W aneksie tym uwzględniono przekształcenie (...) T. W. sp. j. oraz wprowadzono obowiązek wystawienia 3 weksli in blanco poręczonych przez: T. W., B. W., PHU (...) sp. z o.o.). W związku z wystawieniem weksla poręczonego przez T. W., B. W. i PHU (...) sp. z o.o. (k. 6) zostały również sporządzone deklaracje wekslowe (k. 7-9). Następnie, w dniu 14 grudnia 2015 r. został sporządzony aneks nr (...), który przewidywał podwyższenie limitu zaangażowania z 200.000 zł do 320.000 zł oraz nowy okres obowiązywania maksymalnego limitu zaangażowania od dnia 14 grudnia 2015 r. do dnia 13 grudnia 2016 r. (w sytuacji, gdy poprzedni okres obowiązywania maksymalnego limitu zaangażowania trwał do 2 września 2015 r.). Nietrafnie wprowadzicie pozwani zarzucają, że Aneks nr (...) stanowił nowację w rozumieniu art. 506 k.c. ze skutkami z art. 507 k.c. Taki charakter aneksu nie wynika z jego treści, a jego interpretacji w tym kierunku stoi na przeszkodzie reguła interpretacyjna z art. 506 § 2 zd. 1 k.c. Tym niemniej przy określeniu zakresu odpowiedzialności jaką wystawiając weksle in blanco przyjęli na siebie pozwani B. W. i T. W. nie można pomijać treści porozumienia wekslowego, które znalazło wyraz w sporządzonych przy wystawieniu weksli deklaracjach wekslowych. Nie budzi wątpliwości, że wystawienie weksli in blanco w związku z zawarciem Aneksu nr (...) należy interpretować jako wolę przyjęcia przez osoby podpisujące się jako poręczyciele wekslowi odpowiedzialności za zobowiązania (...) sp. z o.o. sp. k. w takim zakresie, w jakim mogły one powstać zgodnie z umową obowiązującą w dacie wystawiania tych weksli, a zatem zgodnie z umową uwzględniającą postanowienia Aneksu nr (...). Natomiast zawartego w deklaracjach wekslowych poręczycieli sformułowania o umowie z późniejszymi zmianami nie można interpretować jako wyrazu woli udzielenia poręczenia za zobowiązania (...) sp. z o.o. sp. k. powstałe na podstawie wszelkich możliwych przyszłych zmian umowy. Takiej interpretacji w szczególności stoi na przeszkodzie oświadczenie o zapoznaniu się z treścią umowy „z późn. zm.”, z którego jasno wynika, że wzmianka o późniejszych zmianach umowy dotyczy zmian, które nastąpiły pomiędzy jej zawarciem a momentem składania weksli, a zatem zmiany wynikającej z aneksu nr (...). Zgodnie z wyrażonym w art. 65 k.c. ogólnymi zasadami wykładni oświadczeń woli przyjąć należy, że zgodnie z deklaracjami wekslowymi poręczyciele wekslowi poręczyli tylko za zobowiązania mogące powstać w granicach kwotowych i czasowych maksymalnego limitu zaangażowania przewidzianego umową zlecenia w wersji obowiązującej w dacie wystawienia weksli i sporządzenia deklaracji, a zatem najdalej z uwzględnieniem aneksu nr (...). Niejako na marginesie wskazać należy, że taki sam zakres odpowiedzialności pozwanych należałoby przyjąć również w wypadku gdyby deklaracje te kwalifikować jako jednoczesne dorozumiane udzielenie poręczenia cywilnoprawnego, już choćby z uwagi na potrzebę zastosowania w takiej sytuacji art. 879 § 2 k.c. Nie ma wszelako podstaw do przyjęcia, że poręczenia udzielone przez pozwanych B. W. i T. W. objęły również zobowiązania wynikające z zastosowania maksymalnego limitu zaangażowania przewidzianego Aneksem nr (...) i powstałe po upływie terminu przewidzianego w wersji umowy ustalonej Aneksem nr (...). W szczególności fakt, iż pozwani nie zażądali zwrotu tych weksli przy zawieraniu Aneksu nr (...) nie może być rozumiany w ten sposób, że strony w sposób dorozumiany zmieniły treść porozumienia wyrażonego w deklaracjach wekslowych poprzez objęcie odpowiedzialnością pozwanych również zobowiązań (...) sp. z o.o. sp. k. wynikających z umowy uwzględniającej postanowienia Aneksu nr (...). Takie dorozumiane porozumienie nie wynika z ustalonego faktycznego a ponadto nie można go domniemywać biorąc pod

uwagę bardzo surowy charakter odpowiedzialności poręczyciela wekslowego. Gwarancja, której wykonanie stanowiło podstawę powstania zobowiązań (...) sp. z o.o. sp. k. została wystawiona 14 grudnia 2015 r., a wezwanie (...) S.A. do jej wykonania nastąpiło w dniu 8 grudnia 2016 r. a zatem obie te czynności dokonano już po pierwotnym terminie przewidzianym umową zlecenia gwarancji. Nie ma w tym stanie rzeczy podstaw do przyjęcia, że zgodnie z porozumieniem wekslowym pomiędzy B. W. i T. W. a stroną powodową, strona powodowa była uprawniona wypełnić weksel wystawiony w związku z zawieraniem Aneksu nr (...) do umowy zlecenia w ten sposób, aby wykreować odpowiedzialność pozwanych B. W. i T. W. za zobowiązania (...) sp. z o.o. sp. k. w związku z wystawieniem i wykonaniem gwarancji z dnia 14 grudnia 2015 r. W tym stanie rzeczy uznać należało, że wypełnienie przez strona powodową weksla in blanco poręczonego przez pozwanych B. W. i T. W. w ten sposób, że osoby te miałyby odpowiadać jako poręczyciele wekslowi za zobowiązanie (...) sp. z o.o. sp. k. powstałe w stosunku do strony powodowej na podstawie umowy zlecenia gwarancji uwzględniającej zmiany z Aneksu nr (...) (tj. wskutek wypłaty sumy na rzecz (...) S.A. na podstawie gwarancji z dnia 14 grudnia 2015 r.) było niezgodne z porozumieniem pomiędzy B. W. i T. W. a stroną powodową, które znalazło wyraz w deklaracjach wekslowych. Pozwani B. W. i T. W. są natomiast, zgodnie z art. 10 ustawy – prawo wekslowe, uprawnieni do podniesienia wobec strony powodowej zarzutów, że weksel wypełniono niezgodnie z tym porozumieniem. Zbędnie wprawdzie pozwani odwołują się w tym zakresie art. 58 § 2 k.c. i art. 5 k.c. gdyż brak ich odpowiedzialności znajduje uzasadnienie w samej, wyżej opisanej, wykładni deklaracji wekslowych. Nie sposób wszelako w tym stanie rzeczy odeprzeć zarzutów apelacji naruszenia art. 10 ustawy – prawo wekslowe. Weksel powołany jako podstawa żądania pozwu został bowiem w odniesieniu do B. W. i T. W. wypełniony niezgodnie z porozumieniem i stwierdza ich odpowiedzialność za zobowiązania (...) sp. z o.o. sp. k., za które zgodnie z deklaracjami wekslowymi odpowiedzialności nie przyjęli. Taki stan rzeczy uzasadnia na zasadzie art. 493 § 4 k.p.c. uchylenie w stosunku do B. W. i T. W. nakazu zapłaty z dnia z dnia 25 września 2017 r. (...) przed Sądem Okręgowy w W.) i oddalenie powództwa w stosunku do tych osób jako niezasadnego.

Zmiana rozstrzygnięcia co do istoty sprawy implikowała również modyfikacje rozstrzygnięć w przedmiocie kosztów procesu. Oddalenie powództwa w stosunku do pozwanych B. W. i T. W. oznacza, że zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. należy im się od strony powodowej zwrot kosztów postępowania w pierwszej instancji. Na koszty te złożyły się:

- w wypadku pozwanego T. W. kwota 5156,50 tytułem ½ opłaty od zarzutów,
- w wypadku pozwanej B. W. kwota 15973,50 zł, na którą złożyły się 5156,50 zł tytułem ½ opłaty od zarzutów, 10800 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając powyższe na uwadze w uwzględnieniu apelacji zmieniono zaskarżony wyrok, o czym orzeczono w pkt 1 sentencji na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c.

Na zasądzone w pkt 2 sentencji, na zasadzie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c., od przegrywającej postępowania apelacyjne strony powodowej na rzecz wygrywających to postępowanie pozwanych B. W. i T. W. koszty postępowania apelacyjnego złożyły się: 13750 zł opłaty od apelacji, 8100 zł wynagrodzenia pełnomocnika oraz 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, a zatem łącznie 21867 zł.